

Telif Hakları

Daha önce telif hakkı ifadesini duydunuz mu?
Sizce ne anlama geliyor?

**Bu ürün başkaları
tarafından izinsiz
kullanılsaydı
ne hissederdiniz?**

Beğenildiği için sevinç mi, izin alınmadığı için kızgınlık mı, size ait olduğunu kimse bilmediği için üzüntü mü hissederdiniz?

Telif hakları kendi emeğimiz ile oluşturduğumuz ürünler için sahip olduğumuz haklardır.

Kullanma, paylaşma ve değiştirme gibi izinleri kapsar. Eserlerimizin izin verildiği kadar kullanımını sağlar. Eser sahibinin haklarını korur.

Başkalarına ait ürünleri çoğaltmak, satmak yasaktır. Bu tür ürünleri barkod gibi koruma araçları orijinal yapar.

Barkodu olmayan ürün sahtedir. Ürünü üreten kişiye hiç bir dönüşü yoktur. Mesela kopya satılan kitapların yazara ve yayın evine bir katkısı yoktur.

Bu durum ürün ortaya koyma isteğini azaltır, yeni ürünlerin ortaya konmasını engeller. Sanatı ve sanatçıyı olumsuz etkiler.

Sahibinden izin almadan çoğaltılan dağıtılan ürünlere "korsan" ürünler denir. Bu durum yasal olmayan bir durumdur, fakat çok sık rastlanır.

Korsan ürün satmak ve dağıtmak suçtur.

Daha önce bu tür ürünleri farkında olmadan kullanmış olabiliriz. Özellikle filmleri, kitapları, müzik albümlerini çoğaltmak kolaydır.

Bu tür ürünlerin bandrolsüz olanlarını kullanma korsan ürün kullanmak demektir.

Bu tür ürünlerin bandrolsüz olanlarını kullanmak korsan ürün kullanmak demektir.

Çınar bir filmin 30 Ocak'ta vizyona girdiğini duydu ve çok sevindi. Arkadaşı Ahmet'e filme birlikte gitmeyi teklif etti.

Ahmet: Ben evde izlerim.

Çınar: Filmin televizyonda gösterilmesi için çok beklemek gerekmez mi?

Ahmet: İnternette izlerim. Kısa bir süre sonra yeni çıkan filmler internette izlenebiliyor.

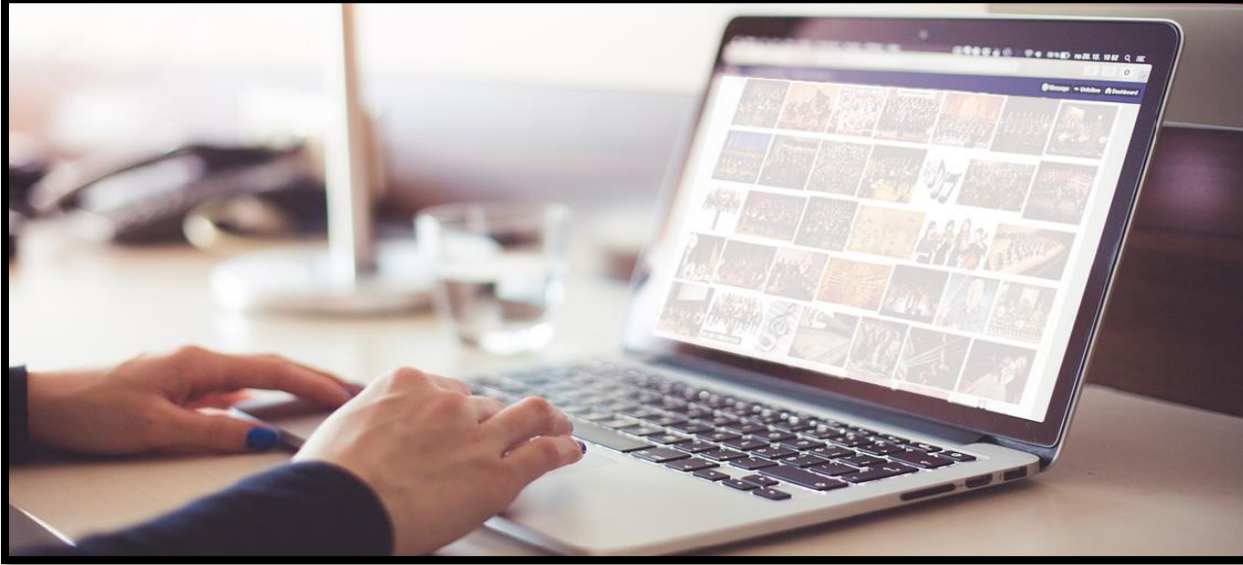
Burada fark edilmeden kullanılan korsan üründen bahsedilmektedir. Kendinizi o filmi oluşturmak için çalışan insanların yerine koyarak düşünebilirsiniz.

Bazı durumlarda eğitim amaçlı olarak, ticari amaçlı kullanılmadığı takdirde adil kullanım sınırları içinde film izlenebilmektedir.

Kültür Bakanlığı telif hakları konusunda çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar doğrultusunda Telif Hakları ile ilgili gerekli şikayetler yapılabilmektedir.

Eserlerin telifli olması kullanılmaz demek değildir. Kullanmak için yapılması gerekenler vardır.

ESERLERİ DOĐRU KULLANMAK

- Eserin kime ait olduğuna bakmalısın.
- Eseri sahibinin izin verdiği Şekilde kullanmalısın.
- Eseri kullanmak için en azından e-posta ile eserin sahibine ulaŐıp izin almalısın.
- Eseri kullandığında sahibine atıf yapmalısın.
- EĐer gerekli ise eserin kullanım bedelini demelisin.

ATIF YAPMAK

Atıf yapmak, bir eseri ya da eserin bir bölümünü kullanırken eser sahibini ve eserin yer aldığı ortamı bildirmektir.

Örneğin; kullandığımız eser bir dergi makalesi ise yazarın adı, makalenin başlığı ve makalenin yer aldığı derginin adının ve sayısının belirtilmesi gerekir.

Atıf örneği için sayfada Türk Dil Kurumuna atıf yapılmıştır. Mesela buradaki tanım, doğrudan alınmamış, kime ait olduğu ve nereden alındığı bilgisi verilmemiş.

ADİL KULLANIM

Eserin izin alınmadan kullanılabileceği durumları adil kullanım belirler.

- Eserin belirli bir bölümünü kullanmak,
- Eseri eğitim amaçlı kullanmak,
- Eseri ticari amaç dışında kullanmak adil kullanım kapsamında olabilir.

AÇIK ERİŞİM

Ücretsiz ve açık erişim herkesin her yerde ve her zaman bilgiye erişmesini mümkün kılar. Kullanıcılar materyaller üzerinde değişiklik yapabilir ya da farklı materyalleri birleştirerek kullanabilirler.

YARATICI BİRLİKTELİK (CREATIVE COMMONS)

Eserlerin sahiplerinin izin verdiği şekilde kullanılacak bir lisans türüdür. Yaratıcı birliktelik sembolünün (CC) olduğu eserler telif hakları çerçevesinde kopyalanabilir, dağıtılabilir, düzenlenebilir ve birleştirilebilir.

Artık eserlerin kullanım haklarını daha iyi biliyoruz.
Daha özgür üretebilir, paylaşabilir, başkaları ile birlikte yeni ürünler ortaya koyabiliriz.

Kendi haklarımızı bilmeli ve başkalarının haklarına saygı göstermeliyiz.

Böylece daha özgün eserler ortaya koyabiliriz.